

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

RADA

Závery Rady o vzťahoch EÚ so Švajčiarskou konfederáciou

(2019/C 147/03)

1. Rada v súlade so svojimi závermi z 28. februára 2017 a 11. decembra 2018 posúdila celkový stav vzťahov EÚ so Švajčiarskou konfederáciou. Rada podľa potreby znovu posúdi stav týchto vzťahov, ako aj vzťahov s ostatnými krajinami západnej Európy, ktoré nie sú členmi EÚ, do konca roka 2020.
2. EÚ a Švajčiarsko sú blízkymi spojencami a kľúčovými hospodárskymi partnermi. Stupeň hospodárskej prepojenosti EÚ a Švajčiarska je značný, a to pokiaľ ide o obchodovanie s tovarom a službami aj o priame investície. Naša spolupráca zároveň výrazne presahuje len vzájomné hospodárske a obchodné výhody a vzťahuje sa na široké spektrum oblastí od spravodlivosti a vnútorných vecí až po výskum, vzdelávanie a dopravu, pričom všetky predstavujú pre obe strany významný prínos. Vzťahy medzi EÚ a Švajčiarskom sa za posledné dva roky ďalej prehľbovali.
3. Rada oceňuje pokračujúcu spoluprácu EÚ a Švajčiarska v medzinárodných otázkach, ktorá zahŕňa koordinovanie pozícií v otázkach vzájomného záujmu v rámci multilaterálnych fór, v oblastiach, akými sú boj proti zmene klímy a ochrana životného prostredia, presadzovanie ľudských práv, zásada právneho štátu, medzinárodné trestné súdnictvo, dodržiavanie medzinárodného humanitárneho práva, demokracia a udržateľný rozvoj či zachovanie mnohostranného obchodného systému. Rada tiež víta úzku spoluprácu v oblastiach rozvojovej spolupráce, humanitárnej pomoci a civilnej ochrany, ako aj podpísanie administratívnej dohody medzi Komisiou (DG ECHO), Švajčiarskou agentúrou pre rozvoj a spoluprácu a Federálnym úradom pre civilnú ochranu 28. apríla 2017.
4. Rada víta aj podpísanie dohody medzi EÚ a Švajčiarskom o prepojení ich systémov obchodovania s emisiami skleníkových plynov 23. novembra 2017 a vyzýva zmluvné strany, aby čo najskôr ukončili postupy potrebné na to, aby dohoda nadobudla platnosť. EÚ a Švajčiarsko vytvorením rozšíreného trhu s uhlíkom dokazujú svoje pevné odhodlanie splniť ciele, ku ktorým sa zaviazali v rámci Parížskej dohody.
5. Rada víta spoluprácu so Švajčiarskom v oblasti SZBP, a najmä jeho účasť na misiách SBOP, napr. na Ukrajine a v regióne Sahel, a nabáda ho, aby svoju podporu posilnilo. Rada okrem toho berie na vedomie, že Švajčiarsko dobrovoľne a na individuálnom základe zosúladzuje svoju pozíciu s reštriktívnymi opatreniami EÚ, a nabáda ho, aby pokračovalo v podrobnom a dôslednom uplatňovaní reštriktívnych opatrení vrátane predchádzania ich obchádzaniu.
6. Rada oceňuje spoluprácu EÚ a Švajčiarska v oblasti medzinárodnej migrácie vrátane riadenia tokov, premiestňovania utečencov a rozvoja riešenia tejto otázky na globálnej úrovni. Nabáda Švajčiarsko, aby pokračovalo v spolupráci pozdĺž trás cez východné, centrálnu a západné Stredozemie, a odporúča ďalšiu koordináciu úsilia.
7. Pokiaľ ide o pridruženie Švajčiarska k schengenskému a dublinskému acquis, táto krajina ho naďalej účinne uplatňuje. Rada konkrétne víta podpísanie dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskom z 8. novembra 2018 o účasti Švajčiarska na činnosti Európskej agentúry na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA). Rada tiež víta ukončenie rokovaní o systéme Eurodac a o prírodných rozhodnutiach o posilnenej policajnej spolupráci na účely boja proti terorizmu a medzinárodnej trestnej činnosti, ako aj prijatie dohody o dodatočných pravidlách v súvislosti s nástrojom pre finančnú podporu v oblasti vonkajších hraníc a víz, čo je súčasťou Fondu pre vnútornú bezpečnosť na obdobie rokov 2014 – 2020. Rada vyjadruje uznanie konštruktívnej a pozitívnej spolupráci Švajčiarska najmä v kontexte vykonávania európskej migračnej agendy.

8. Z nášho vzájomne výhodného vzťahu vyplýva, že spolu zodpovedáme za to, aby bol dlhodobý úspešný a udržateľný. Rada opätovne potvrdzuje, že Švajčiarsko sa svojou účasťou na častiach vnútorného trhu a politikách EÚ nepája len do dvojstranných vzťahov, ale sa zároveň stáva účastníkom na spoločnom hospodárskom priestore, čo si vyžaduje prijatie spoločných pravidiel a ich presadzovanie. Rada od roku 2008 vo svojich záveroch zdôrazňuje, že súčasný systém dvojstranných dohôd dosiahol svoje hranice z dôvodu svojej zložitosti, neúplnosti a výsledných nedostatočne homogénnych podmienok pre občanov a podniky v oblastiach vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje.
9. EÚ a Švajčiarsko v máji 2014 začali rokovania o spoločnom inštitucionálnom rámci pre existujúce a budúce dohody s cieľom posilniť dvojstranný prístup a rozvíjať komplexné partnerstvo medzi EÚ a Švajčiarskom, aby dosiahlo svoj plný potenciál. Po štyroch rokoch sa rokovania koncom roka 2018 ukončili. Vyjednávači našli spravodlivé a vyvážené riešenia v oblastiach, ako sú pravidlá pre dynamické preberanie *acquis* EÚ Švajčiarskom, mechanizmy pre nezávislé urovnávanie sporov a ustanovenia s cieľom zabezpečiť väčšiu právnu istotu, ako aj rovnaké podmienky pre našich občanov a hospodárske subjekty. Rada vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že švajčiarska Spolková rada tento výsledok v decembri 2018 neschválila, a vyzýva ju, aby sa postavila za dojednané znenie inštitucionálnej rámcovej dohody a predložila ho na prijatie Federálnemu zhromaždeniu hneď po skončení konzultácií so zainteresovanými stranami na jar 2019. Rada zdôrazňuje, že uzavretie inštitucionálnej rámcovej dohody na základe aktuálneho znenia je podmienkou toho, aby EÚ uzavrela budúce dohody o účasti Švajčiarska na vnútornom trhu EÚ, a tiež základným prvkom pri rozhodovaní o ďalšom pokroku smerom k vzájomne výhodnému prístupu na trh. Umožní sa tak posilnenie dvojstranného prístupu spôsobom, ktorý zabezpečí jeho udržateľnosť a ďalší rozvoj.
10. Rada opätovne potvrdzuje, že voľný pohyb osôb je základným pilierom politiky EÚ a že vnútorný trh a jeho štyri slobody sú neoddeliteľné. V tejto súvislosti vyjadruje Švajčiarsku uznanie za jeho odhodlané úsilie implementovať výsledok občianskej iniciatívy z 9. februára 2014 s názvom *Proti masovému prisťahovalectvu* spôsobom zlučiteľným s právami občanov EÚ v rámci dohody o voľnom pohybe osôb. Rada víta potvrdenie Švajčiarska nadväzujúce na prijatie vykonávacieho nariadenia z 8. decembra 2017, že uchádzači o zamestnanie z EÚ a EHP sa budú môcť zaregistrovať v regionálnych strediskách zamestnanosti. Vyjadruje však poľutovanie nad rozhodnutím, ktoré Švajčiarsko prijalo 7. decembra 2018 a ktorým sa predlžujú prechodné opatrenia týkajúce sa chorvátskych pracovníkov a samostatne zárobkovo činných osôb z pôvodných dvoch rokov, a v tejto súvislosti vyzýva Švajčiarsko, aby zväčilo skrátenie obdobia uplatňovania týchto prechodných opatrení.
11. Rada vo svojich záveroch v rokoch 2012, 2014 a 2017 vyzvala Švajčiarsko, aby sa zapojilo do rokovaní o obnovení finančného príspevku k znižovaniu sociálnych a hospodárskych nerovností v rámci EÚ, ktorý by mal zodpovedať významným výhodám, ktoré Švajčiarsko získava z účasti na vnútornom trhu. V tejto súvislosti berie na vedomie, že švajčiarska Federálna rada 28. septembra 2018 prijala návrh týkajúci sa druhého finančného príspevku Švajčiarska pre EÚ. Tento druhý príspevok, ktorý sa má obnoviť na tom istom základe ako príspevok dohodnutý v memorande o porozumení z roku 2006, je neoddeliteľnou súčasťou celkových vzťahov medzi EÚ a Švajčiarskom a má tiež prispieť k ďalšiemu posilneniu politických, hospodárskych a kultúrnych väzieb medzi Švajčiarskom a členskými štátmi EÚ. Rada očakáva urýchlenné a bezpodmienečné prijatie tohto návrhu švajčiarskym Federálnym zhromaždením. Rada zároveň zdôrazňuje, že je dôležité udržať koordinovanú spoluprácu v tejto oblasti v súlade s viacročným programovým cyklom EÚ.
12. Obchodný vzťah medzi EÚ a Švajčiarskom je naďalej pevný a stabilný, čo prináša výhody obom stranám. Dohoda o voľnom obchode z roku 1972, ktorá je základom našich úzkych hospodárskych vzťahov, však od svojho prijatia nebola prispôbená zmenám v medzinárodných obchodných pravidlách. Rada preto vyzýva na modernizáciu dohôd, ktorými sa riadia obchodné vzťahy medzi Švajčiarskom a Európskou úniou, najmä dohody o voľnom obchode. Je potrebné urýchlenné riešiť otázku lepšieho prístupu prevádzkovateľov z EÚ na švajčiarsky trh, a to najmä v agropotravinárskom odvetví a v odvetví služieb.
13. Rada opakuje svoje znepokojenie nad nekonzistentným vykonávaním určitých dohôd a uplatňovaním následných legislatívnych opatrení a praxe vo Švajčiarsku, ktoré sú v rozpore s týmito dohodami, najmä s dohodou o voľnom pohybe osôb. Rada v tejto súvislosti naliehavo nabáda Švajčiarsko, aby prevzalo príslušné *acquis* EÚ, predovšetkým pokiaľ ide o vyslaných pracovníkov, a aby tieto prievodné opatrenia, ktoré uplatňuje na hospodárske subjekty z EÚ poskytujúce služby na jeho území, zrušilo alebo upravilo v súlade so zásadami EÚ v oblasti proporcionality a nediskriminácie.
14. Rada víta, že 1. januára 2017 nadobudla platnosť dohoda medzi EÚ a Švajčiarskom o automatickej výmene informácií o finančných účtoch, ako aj to, že v septembri 2018 sa uskutočnila prvá automatická výmena medzi Švajčiarskom a členskými štátmi EÚ.

15. Rada víta otvorený dialóg so Švajčiarskom a bude naďalej monitorovať pokrok pri realizácii príslušných doteraz naplánovaných reforiem, ktorých cieľom je riešiť záležitosti identifikované skupinou EÚ pre kódex správania (zdaňovanie podnikov). Rada predovšetkým víta, že švajčiarske Federálne zhromaždenie 28. septembra 2018 prijalo právne predpisy, ktorými sa určité preferenčné daňové režimy a praktiky, ktoré predstavujú škodlivú daňovú súťaž, nahradili novým súborom medzinárodne akceptovaných opatrení v súlade so spoločným vyhlásením členských štátov EÚ a Švajčiarska o otázkach zdaňovania obchodných spoločností z roku 2014. Rada vyzýva na urýchlené vykonanie týchto reforiem.
-